

ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලය -2017

ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලයේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1973 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩල පනතේ 14 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාගිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආනයනය කර තිබූ බඩ ඉරිඟු කිලෝග්‍රෑම් 237,937 ක් වෙනුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුද්ගලික ආයතනයකට රු. 11,773,265 ක් ගෙවිය යුතු වුවද, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය රු. 11,163,064 ක් ලෙස දැක්වීම හේතුවෙන් ජංගම වගකීම් රු.610,201 කින් අඩුවෙන් සහ අතිරික්තය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය භෞතික තොග වටිනාකම රු.192,404 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොගය සහ අතිරික්තය එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) හාල් කෙටීමේ සහ එසවීමේ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී අත්තිකාරම් ලෙස ගෙවා තිබූ රු. 4,821,030 ක මුදල අත්තිකාරම් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම්වල පිරිවැය එකී ප්‍රමාණයෙන් සහ ක්ෂය රු.2,642 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.2 පැහැදිලි නොකල වෙනස්කම්

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලෙජර් ගිණුම් අනුව සෝයා බෝංචි අවසන් තොගය රු.9,442,810 ක් හා භෞතික තොග සත්‍යාපන වාර්තා අනුව එය රු. 10,130,705 ක් වූයෙන් රු. 687,895 ක පැහැදිලි නොකල වෙනසක් විය.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2011 හා 2012 වර්ෂවල සිට පැවත එන එකතුව රු. 691,211 ක් වූ ණයගැති ශේෂ අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලය විසින් ගොවිභාර අරමුදලින් 2011 හා 2012 වර්ෂවල ලබාගෙන තිබූ රු.2,500,000 ක් වූ ණය මුදල 2013 වර්ෂය තුළ ගෙවා අවසන් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට තවදුරටත් පොලිය රු.401,315 ක් ඇතුළුව එකතුව රු.2,101,315 ක ණය ශේෂයක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) වර්ෂ 2 ට වැඩි කාලයක සිට පැවත එන රු. 410,293 ක ණයහිමි ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම් -----
(අ) 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 03/2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය	<p>(i) කාර්යය නිම කළ විගසම තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම පියවිය යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අවස්ථා 46 කදී ලබා දී තිබූ රු.676,400 ක් වූ අග්‍රිම දින 32 සිට දින 210 ක කාල ප්‍රමාදයකින් පසුව පියවා තිබුණි. එසේම, රජයේ මුදල් අත රඳවා ගෙන ප්‍රමාද වී පියවීම් සිදු කරනු ලබන නිලධාරීන්ට දිගින් දිගටම තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබා දී තිබූ අතර, ලබාගත් අතුරු අග්‍රිම පියවීමට පෙර තවත් අග්‍රිමයක් ලබා ගත් අවස්ථා 117 ක් නිරීක්ෂණය විය.</p> <p>(ii) අවස්ථා 09 කදී නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු විසින් තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලෙස රු.164,000 ක් ලබා ගෙන කාර්යය ඉටු කිරීමකින් තොරව දින 72 සිට දින 168 දක්වා වූ කාල පරාසයක් මුදල් අත රඳවා ගෙන ආපසු පියවා තිබුණි.</p>
ආ) 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍රලේඛ අංක 02/2017	ලියාපදිංචි අයිතිය නොමැතිව පරිහරණය කරන වාහන ලියාපදිංචි අයිතිය ඇති ආයතනයේ එකඟතාවය මත මණ්ඩලයේ නමින් විධිමත්ව ලියාපදිංචි කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. එහෙත් මණ්ඩලය විසින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අයත් වාහන 03 ක් හා මහවැලි අධිකාරියට, සුළු අපනයන බෝග ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලයට හා ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශයට අයත් වාහන 03 ක් එසේ මණ්ඩලය නමින් ලියාපදිංචි කර ගැනීමකින් තොරව භාවිතා කරමින් පැවතුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.37,472,381 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු. 2,343,342 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 39,815,723 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රවාහන, සන්නිවේදන, උපයෝගිතා සහ වෙනත් සේවා වියදම රු. 16,860,155 කින් අඩුවීම සහ ආනයනය කරන ලද බඩ ඉරිඟු ව්‍යාපෘතිය මගින් රු. 35,087,146 ක ආදායමක් ලබා තිබීම ඉහත මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 4 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2013 වර්ෂයේදී රු.5,077,456 ක උනන්දුවක් ලබා තිබුණ ද, 2014 වර්ෂයේදී රු. 1,921,514 ක අතිරික්තයක් ඇති වී තිබුණි. එසේ 2015 හා 2016 වර්ෂවල නැවතත් උනන්දුවක් ඇති වී තිබූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නැවතත් රු. 37,472,381 ක අතිරික්තයක් ඇති වී තිබුණු අතර එහි වර්ධනය සියයට 1950 ක් විය. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය නැවත ගැලපීමේදී 2013 වර්ෂයේදී රු. 17,172,617 ක් වූ දායකත්වය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු. 79,677,384 ක් දක්වා අඛණ්ඩව වර්ධනය වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව ජංගම අනුපාතය එකකින් අඩු වී තිබූ අතර, ගෙවිය යුතු තැන්පතු රු.82,175,150 කින් වැඩිවීම ඒ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.3 මණ්ඩලයට එරෙහිව ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

2012 වර්ෂයේදී මණ්ඩලයට නීත්‍යානුකූල අයිතියක් නොමැති ඉඩමක වැටක් ඉදිකිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව හා ප්‍රසම්පාදන පටිපාටියෙන් බැහැරව ලබා දී තිබූ කොන්ත්‍රාත්තුවක් සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් රු. 3,209,728 ක වන්දි මුදලක් ඉල්ලා මණ්ඩලයට එරෙහිව බාහිර පාර්ශවයක් විසින් නඩු පවරා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය

මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව රු.මිලියන 3713.24 ක් වැය කර ව්‍යාපෘති 14 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු කර තිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) තණමල්විල ගොවිපළ සහ බුක්තල ගොවි පොළ

පිළිවෙලින් අක්කර 16 කින් සහ අක්කර 10 කින් තණමල්විල සහ බුක්තල ගොවිපළ සතු භූමිය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ඵලදායී ලෙස වගා කටයුතු සඳහා උපයෝජනය කර නොතිබුණි.

(ආ) පලතුරු පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය (BFN)

දේශීය උෞතනා වන පලතුරුවලට අගය එකතු කොට පාරිභෝගිකයා හට ලබාදීමට හා දේශීය පලතුරු පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතිය මගින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ බිම් බෝතල් 3,600 ක් නිෂ්පාදනයට සැලසුම් කර තිබුණු නමුත්, බෝතල් 1,420 ක් පමණක් නිෂ්පාදනය කර තිබුණි.

(ඇ) මව්පෝෂ ව්‍යාපෘතිය හා සාම්ප්‍රදායික සහල් ව්‍යාපෘතිය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, මව්පෝෂ පැකට් 4,000 ක් සහ සහල් පිටි පැකට් 48,000 ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද පිළිවෙලින් පැකට් 1,685 ක් හා පැකට් 1,316 ක් පමණක් නිෂ්පාදනය කර තිබුණි. ඉල්ලුම හඳුනාගෙන විධිමත් පරිදි සැලසුම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මව්පෝෂ ව්‍යාපෘතිය සඳහා මිලදීගෙන තිබූ රු.842,150 ක් වටිනා අමුද්‍රව්‍ය තොග සහ සහල් ව්‍යාපෘතිය සඳහා මිලදීගෙන තිබූ රු.192,404 ක් වටිනා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග ඉතිරි වී තිබුණි.

(ඈ) හෙළ බොජුන් හල

2017 නොවැම්බර් 17 දින හෙළ බොජුන් හල ආරම්භ කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා දී තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ආරම්භ කර නොතිබුණි.

(ඉ) කුඩා වැව් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

වියළි කලාපයේ වැව් ගැඹුරු කර පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළ ව්‍යාපෘති වාර්තාව සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර තිබුණු අතර, ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැව් 36 ක සංවර්ධනය අපේක්ෂා කළද වැව් 27 ක් පමණක් ගැඹුරු කර තිබුණි.

(ඊ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, වස විස නැති ආහාර රට පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණින් විදි ආහාර භාවිතය විධිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මිලියන 72.10 ක් වෙන් කර තිබූ අතර, මූලික පියවර ලෙස අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි විදි ආහාර නිෂ්පාදන කරත්ත 100 ක් ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී එම කාර්යය ඉටුකර නොතිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වී සිටින සුළු ව්‍යාපාරිකයින්ගේ නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමේ කටයුතු සඳහා හෙල්දි ෆුඩ් අලෙවි පොළක් 2016 වර්ෂය තුළදී ආරම්භ කර තිබුණු අතර, ඒ අනුව නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීමකින් තොරව බාහිර පාර්ශවයක් තෝරා ගෙන ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. ගිවිසුමෙහි V වගන්තිය ප්‍රකාරව එක් වරකදී අලෙවි කිරීමට ලබාදිය හැකි නිෂ්පාදනවල උපරිම වටිනාකම රු.ලක්ෂ 05 ක් පමණක් වුවද, එම සීමාව ඉක්මවා රු.1,966,824 ක නිෂ්පාදන ලබාදී තිබුණි. තවද, VI

වගන්තිය ප්‍රකාරව විකුණුම්වලට අදාළ මුදල් දින 15 ක් තුළ ලැබිය යුතු වුවත් අදාළ මුදල් ලැබී නොතිබියදී දිගින් දිගටම මණ්ඩලය විසින් එම පාර්ශවය වෙත නිෂ්පාදන ලබාදීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු. 590,919 ක් අයවිය යුතුව තිබූ අතර, VI වගන්තිය ප්‍රකාරව අයකර ගත යුතු අධිභාර අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 375,905 ක් වටිනා ආහාර නිෂ්පාදන ආපසු භාරදීම හේතුවෙන් එම ප්‍රමාණයෙන් මණ්ඩලයට අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.

(ආ) වස විසවලින් තොර පාරම්පරික දේශීය ආහාර පාරිභෝජන රටාවක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් 2012 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද හෙල්දි ෆුඩ් හෝජනාගාරයෙන් 2012 වර්ෂයේදී රු. 406,765 ක අලාභයක් ඇති වී තිබූ නමුත් 2015 වර්ෂය අවසාන වන විට රු.4,192,533 ක් දක්වා අලාභය වැඩි වී තිබුණි. ඉන්පසු අලාභය ක්‍රමයෙන් අඩු වී තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එය රු. 894,109 ක් වී තිබුණි. 2017 මාර්තු මාසයේ සිට අලාභය අඩු කර ගැනීම සඳහා ඉලක්කගත වැඩපිළිවෙළක් සකස් කරන ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සභාපති වෙත දන්වා තිබියදීත් ඊට පටහැනිව හිටපු සභාපති සහ උප සභාපති විසින් හෝජනාගාරය වසා දැමීමට කටයුතු කර තිබුණි.

4.3 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

දෙහිවල අලෙවි සැලෙහි බේකරියක් පවත්වා ගෙනයාම සඳහා 2012 වර්ෂයේදී මිලදීගෙන තිබූ රු.452,000 ක් වටිනා උපකරණ භාවිතයට නොගෙන ගබඩාවේ නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

4.4 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 28 ක් වුවද, 2014 නොවැම්බර් 12 දිනැති අංක 25/2014 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සේවකයින් 37 ක් බඳවා ගැනීමේ හේතුවෙන් තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 65 ක් වී තිබූ අතර, එම කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ඉහත චක්‍රලේඛයේ 7 වන ඡේදය ප්‍රකාරව, 2014 නොවැම්බර් 12 දිනෙන් පසුව තාවකාලික, අතියම්, ආදේශන සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවකයින් බඳවා ගත යුත්තේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අනුමැතියෙන් පසුව වුවද, ඊට පටහැනිව කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවකයින් 3 දෙනෙකු බඳවා ගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු. 798,566 ක් ගෙවා තිබුණි.

5. තිරසර සංවර්ධනය

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟා කර ගැනීම

තිරසර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “නායය පත්‍රය” ප්‍රකාරව සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව මණ්ඩලය විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් කෙසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් වී තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක හඳුනා ගැනීම සිදුකර තිබුණි.

6. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

6.1 ප්‍රසම්පාදනය හා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

6.1.1 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මෙහි හෝ ප්‍රාග්ධන වැය ඇස්තමේන්තුවේ ඇතුළත්ව නොතිබූ රු. 802,500 ක මෝටර් සයිකල් 03 ක් හා රු. 148,672 ක ගෝලීය පිවිසුම් පද්ධති (Global Processing System) උපකරණ 02 ක් මිලදී ගෙන තිබුණි.

(ආ) මණ්ඩලය විසින් රු. 4,821,030 ක වියදමින් සහල් කෙටීමේ යන්ත්‍රයක් හා එසවුම් උපකරණ සහ විදුලි සවි කිරීම් මිලදී ගැනීම සඳහා රු. 50,000 ක් වැයකර පශ්චාත් අස්වැන්න පිළිබඳ තාක්ෂණ ආයතනය මගින් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කර තිබුණි. ඒ අනුව, එම වාර්තාව මගින් සැපයුම්කරුවන් 8 දෙනෙකු යෝජනා කර තිබූ නමුත්, සැපයුම්කරුවන් 3 දෙනෙකුගෙන් පමණක් හා ඊට පරිබාහිර සැපයුම්කරුවන් 05 දෙනෙකුගෙන් ලංසු කැඳවීම් සිදුකර තිබුණි. තවද, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 ප්‍රකාරව වෙළඳ පොළ මිල සැඟවීම් ක්‍රමය මගින් ලංසු කැඳවීමට දින 07 ක කාලයක් ලබා දිය යුතු වුවත්, මණ්ඩලය විසින් දින 05 ක කාලයක් පමණක් ලබා දී තිබූ අතර 8.9.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව තෝරාගත් සැපයුම්කරු සමග ගිවිසුමකට එළඹීම සහ 5.4.10 වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්ය සාධන සුරක්ෂණයක් ලබා ගැනීම සිදුකර නොතිබුණි.

(ඇ) සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය කරනු ලබන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයන්ට අත්‍යවශ්‍ය බඩ ඉරිඟු ඉතා ඉහල මිලකින් අලෙවි කිරීම පාලනය කිරීමේ අරමුණින් හා වෙළඳපොළෙහි ඇති බඩ ඉරිඟු හිඟතාවය මත මණ්ඩලය මගින් බඩ ඉරිඟු ආනයනය කර ලබාදීමට කටයුතු කර තිබුණි. ඒ අනුව, 2017 වර්ෂය සඳහා බඩ ඉරිඟු මෙට්‍රික් ටොන් 50000 ක් ආනයනය කිරීමට මණ්ඩලය කටයුතු කර තිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.3.1 (අ) ඡේදය ප්‍රකාරව මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් සකස්කර නොතිබුණි.
- (ii) 2006 ප්‍රසම්පාදන අත්පොතේ 2.8.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව සඳහා අවම වශයෙන් සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකු පත්කළ යුතු වුවත් ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ සභාපති විසින් තුන්දෙනෙකු පමණක් පත්කර තිබුණි.
- (iii) තෝරාගත් ලංසුකරුගේ මිල අනුව, ආනයනය කිරීමට ලංසු කැඳවා තිබූ බඩ ඉරිඟු තොගයේ වටිනාකම රු.මිලියන 2474 ක්වූ බැවින් 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන සංග්‍රහයේ අතිරේක 28 හි 2.14.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව සැපයුම්කරු තෝරා ගැනීම සඳහා ජාතික තරඟකාරී ලංසු කැඳවීම මගින් ලංසු කැඳවීම ප්‍රසිද්ධ කළයුතු වුවත් ඊට අනුකූල නොවන ලෙස ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ලංසු කැඳවා තිබුණි. තවද, රු. මිලියන 200 ට වැඩි සැපයුම් සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් විසින් තීරණ ගැනීම සිදුකළ යුතු වුවත් ඊට පටහැනිව ඉහත සැපයුම දෙපාර්තමේන්තු සුළු ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් මගින් සිදුකර තිබුණි.

- (iv) 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.10 වගන්තිය ප්‍රකාරව හා සැපයුම්කරුවන් වෙත නිකුත් කර තිබුණු ලංසු ලියවිලිවල ඇතුළත් කොන්දේසි අංක 10 ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කලයුතු කාර්ය සාධන සුරක්ෂණය ඉදිරිපත් කර නොතිබූ අතර සැපයුම්කරුවන්ගේ මූල්‍ය ශක්‍යතාවය තහවුරු කරගත් බවට සාක්ෂිද ඉදිරිපත් නොවීය.
- (v) මිල ගණන් විවෘත කිරීම, මිල ගණන් විවෘත කිරීමේ කමිටුව මගින් 2017 ජනවාරි 24 දින සිදුකර තිබූ නමුත් ඊට පෙර මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ 2016 නොවැම්බර් 25 දිනැති ලිපිය මගින් මෙට්‍රික් ටොන් 50000 ක්, කිලෝග්‍රෑම් 44 බැගින් ආනයනය කිරීමට කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කර තිබූ සැපයුම්කරු වෙත ලිඛිතව දන්වා තිබුණි. තවද, ඉහත ඇණවුමෙන් පසුව මිල වෙනස් කිරීම සඳහා කිසිදු හේතු දැක්වීමකින් තොරව නැවතත් 2017 ජනවාරි 09 දිනැති PD/16/M-Import ලිපිය මගින් මෙට්‍රික් ටොන් 25000 ක් කිලෝග්‍රෑම් 49.48 බැගින් ඇණවුම් කර තිබුණි. ඒ අනුව, මිල ගණන් කැඳවීමට පෙර ඇණවුම් භාරදීම හේතුවෙන් ඉහත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය විනිවිදභාවයකින් තොරව සිදුකර ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (vi) සැපයුම්කරු සමග එළඹ තිබූ දින රහිත ගිවිසුම ප්‍රකාරව 2017 මාර්තු 31 දින වනවිට මුළු තොගයෙන් මෙට්‍රික් ටොන් 25000 ක් ආනයනය කලයුතු බව සැපයුම්කරු වෙත දන්වා තිබුණද 2017 මැයි 31 දින වනවිටත් සියයට 10 ක් හෙවත් මෙට්‍රික් ටොන් 2500 ක් පමණක් ආනයනය කර තිබීම හේතුවෙන් අදාළ ව්‍යාපාරිකයින් වෙත තොග නිකුත් කිරීමට නොහැකි වී තිබූ අතර ඒ අනුව තොග ආනයනය කිරීමේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී සැක සහිත විය.
- (vii) බඩ ඉරිඟු තොගවල තිබිය යුතු ප්‍රමිතිය පිළිබඳව ලංසු කැඳවීම් ලේඛණවල දක්වා තිබූ නමුත් තොග ලැබීමෙන් පසුව මණ්ඩලය මගින් එම තොග තත්ත්ව පරීක්ෂාවට භාජනය කර ව්‍යාපාරිකයින් වෙත නිකුත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර සෘජුවම සැපයුම්කරු විසින් තොග ව්‍යාපාරිකයින් වෙත නිකුත් කර තිබුණි. ලංසු ලේඛණ අනුව පිරිවිතරයේ සඳහන් තොගවල තිබිය යුතු උපරිම ඇඟලටොක්සින් ප්‍රමාණය 20 PPB විය යුතු වුවත් විගණනයේදී සිදුකල නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව එම ප්‍රමාණය 58 PPB සිට 310PPB දක්වා වූ අවස්ථා 4 ක් නිරීක්ෂණය විය.

6.2 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැයගත සහ තත්‍ය ආදායම් සහ වියදම්, සැසඳීමේදී සියයට 26 සිට 489 දක්වා විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

6.3 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ 6.5.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව මණ්ඩලයේ 2015 සහ 2016 වර්ෂවල වාර්ෂික වාර්තා 2018 අප්‍රේල් 10 දින වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

6.4 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ පසුගිය විගණන වාර්තාවෙන් පෙන්වා දී තිබුණද, මෙම වාර්තාවේ දින වනවිටත් නිවැරදි කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණි.

- (අ) මණ්ඩලයේ පනත සඳහා සංශෝධන ඉදිරිපත් කරන ලෙස 2012 ඔක්තෝබර් 01 දින පැවැත්වූ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව නියෝගයක් ලබා දී තිබූ අතර එම නියෝගය මෙතෙක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2012 වර්ෂයේදී නාරාහේන්පිට අලෙවිසැලේ සිදුවී තිබූ රු.77,352 ක සහ 2016 වර්ෂයේදී හෙල්දිලුඩ් හෝප්නාගාරයේ සිදු ව තිබූ රු.73,415 ක සහ දෙහිවල අලෙවිසැලේ සිදුවී ඇති මුදල් අක්‍රමිකතා සම්බන්ධයෙන් මෙම වාර්තාවේ දින වනවිටත් අදාළ මූලික විමර්ශන සහ විධිමත් විනය පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරවන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) මූල්‍ය පරිපාලනය	අයවැය ලේඛන පාලනය මගින් ආදායම් වියදම් කළමනාකරණය නොකිරීම.
(ආ) වත්කම් පරිපාලනය	වාහන විධිමත් ලෙස පවරා ගෙන නොතිබීම.
(ඇ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	චක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුකූල නොවන ලෙස බඳවා ගැනීම.
(ඈ) ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය	සැලසුම් කල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක නොකිරීම ව්‍යාපෘති කාර්යක්ෂම හා ආර්ථිකවකින් යුක්තව පවත්වාගෙන නොයෑම.
(ඉ) ලිපිගොනු පාලනය	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ දැක්වෙන විධිවිධානවලට අනුව ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනු පවත්වාගෙන නොයෑම.